

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ

І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра журналістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Людмила САВИЦЬКА
_____ 2024 року

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
журналістики та мовної комунікації,
протокол № 9 від 08 квітня 2024 р.

В.о. завідувача кафедри

Марина НАВАЛЬНА

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Журналістика»

Світлана ХАРЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія твору і тексту»

Галузь знань: 06 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 061 «Журналістика»

Освітня програма: 06 «Журналістика»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник – канд. пед. наук Чумак Т. М.

Київ – 2024

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ

І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра журналістики та мовної комунікації

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан гуманітарно-педагогічного факультету
_____ Інна САВИЦЬКА
« _____ » _____ 2024 року

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
журналістики та мовної комунікації,
протокол № 9 від 08 квітня 2024 р.
В.о. завідувача кафедри
_____ Марина НАВАЛЬНА

РОЗГЛЯНУТО
Гарант ОП «Журналістика»
_____ Світлана ХАРЧЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія твору і тексту»

Галузь знань: 06 «Гуманітарні науки»
Спеціальність: 061 «Журналістика»
Освітня програма: 06 «Журналістика»
Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник – канд. пед. наук Чумак Т. М.

Київ – 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Теорія твору і тексту

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>061 Журналістика</i>	
Освітня програма	<i>Журналістика</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>Екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	4	
Семестр	8	
Лекційні заняття	39 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	39 год.	год.
Лабораторні заняття	- год.	год.
Самостійна робота	72 год.	год.
Індивідуальні завдання	- год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	5 год.	

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Теорія твору і тексту» є засвоєння студентами загальної логіки і закономірностей функціонування твору як мультимодальної інформативної одиниці у сфері фахової діяльності; розширення й узагальнення знань про твір як феномен соціальної свідомості та продукт мовної діяльності людини; осмислення жанрової природи, загальних механізмів творення журналістських текстів, специфіки їх сприйняття та розуміння різною аудиторією; вироблення вміння ефективно застосовувати набуті знання у професійній діяльності.

Завдання дисципліни полягає в тому, щоб розширювати, узагальнювати знання у студентів про принципи побудови, особливості створення та специфіку функціонування, сприймання та розуміння журналістських текстів; формувати практичні навички правильно будувати публіцистичні твори, вміло використовувати архітектонічні, мовні та екстралінгвальні засоби для максимального впливу на реципієнтів; допомогти опанувати методами і прийомами художньо-публіцистичної творчості та принципами аналізу журналістських текстів.

Результати навчання за дисципліною:

знати:

- тематичну, фактологічну, композиційну, емоційно-експресивну та інші структури твору;
- можливості варіативності структурних засобів;
- взаємовідношення семантичних і формальних компонентів у конкретному творі/тексті;
- терміни, що стосуються цієї дисципліни;

вміти:

- користуватися ними (архітектоніка, факт, твір, текст, структура, дискурс тощо);
- правильно будувати загальну структуру журналістського твору;
- вільно орієнтуватися у варіативних засобах розбудови конкретних структур;
- користуватися під час написання матеріалу всіма мовностилістичними засобами для створення можливостей його адекватного сприймання й розуміння.

Набуття загальних компетентностей (ЗК):

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою.

Набуття фахових (спеціальних) компетентностей (СК):

СК01. Здатність застосовувати знання зі сфери соціальних комунікацій у своїй професійній діяльності.

СК02. Здатність формувати інформаційний контент

СК03. Здатність створювати медіапродукт.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

досягти таких програмних результатів навчання (ПР):

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

ПР11. Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою.

ПР13. Передбачати реакцію аудиторії на інформаційний продукт чи на інформаційні акції, зважаючи на положення й методи соціальнокомунікаційних наук.

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л.	пр.	лаб.	інд.	ср.		л.	пр.	лаб.	інд.	ср.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Твір і текст як продукти мовної діяльності людини												
Тема 1 Вступ. Мовна діяльність і творчість.	10	2	4			4						
Тема 2. Твір і текст у соціокультурному просторі	10	2	4			4						
Тема 3. Текст як системно-структурна цілісність	10	2	4			4						
Тема 4. Прагматичні характеристики тексту	10	2	4			4						
Тема 5. Образна система твору. Емоціологія тексту	10	2	4			4						
Тема 6. Журналістський твір як знакова система	10	2	4			4						
Тема 7. Масмедійний текст як феномен сучасної культури	10	2	4			4						
Разом за змістовим модулем 1	70	14	28			28						
Змістовий модуль 2. Структури твору												
Тема 1. Види структур тексту	10	2	4			4						
Тема 2. Жанрово-композиційні особливості журналістського твору	10	2	4			4						
Тема 3. Структура текстів інформаційно-аналітичного дискурсу	10	2	4			4						
Тема 4. Фактологічна структура журналістського твору	10	2	4			4						
Тема 5. Архітектонічна авторська структура твору	10	2	4			4						
Тема 6. Інформаційна й комунікативна авторські структури тексту	10	2	4			4						
Тема 7. Структура інтернет-дискурсу	10	2	4			4						
Тема 8. Жанрово-композиційні особливості мультимодального тексту	10	2	4			4						
Разом за змістовим модулем 2	80	16	32			32						
Усього годин	150	30	60			60						

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Твір і текст як продукти мовної діяльності	
1	Тема 1. Твір і текст як результати мовної діяльності	4
2	Тема 2. Твір і текст у соціокультурному просторі	4
3	Тема 3. Текстові категорії	4
4	Тема 4. Прагматичні характеристики тексту	4
5	Тема 5. Система образів твору. Емоціологія тексту	4
6	Тема 6. Журналістський твір	4
7	Тема 7. Масмедійний текст як феномен сучасної культури	4
	Разом за змістовим модулем 1	28
	Змістовий модуль 2. Структури твору	
8	Тема 1. Структури тексту	4
4	Тема 2. Жанрово-композиційні особливості журналістського твору	4
5	Тема 3. Структура текстів інформаційно-аналітичного дискурсу	4
6	Тема 4. Фактологічна структура журналістського твору	4
7	Тема 5. Архітектонічна авторська структура тексту	4
8	Тема 6. Комунікативна авторська структура тексту	4
9	Тема 7. Структурні й функційні особливості інтернет-дискурсу	4
10	Тема 8. Мультиmodalний текст та його різновиди	4
	Разом за змістовим модулем 2	32
	Всього	60

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Твір і текст як продукти мовної діяльності	
1	Текст як об'єкт вивчення структуралістів і постструктуралістів.	6
2	Основні категорії тексту. Проблеми вивчення текстових категорій.	6
3	Інтертекстуальність, інтеграція й завершеність тексту.	6
4	Структура текстів інформаційно-аналітичного дискурсу.	6
5	Жанрова специфіка масмедійного дискурсу.	6
	Разом за змістовим модулем 1	30
	Змістовий модуль 2. Структури твору	

6	Журналістський твір як знакова система.	6
7	Журналістський текст як структурна цілісність.	6
8	Жанрово-композиційні особливості журналістського твору.	6
9	Логіко-поняттєва структура тексту.	6
10	Архітектонічна авторська структура тексту.	6
	Разом за змістовим модулем 2	30
	Всього	60

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- модульні тести;
- реферати;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- іспит.

6. Методи навчання

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (створення та представлення презентацій, самопрезентацій, колективне обговорення проблем, студентські наукові конференції, захист творчих проєктів);
- наочний метод (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань).

7. Методи оцінювання

- усне та письмове опитування;
- письмовий контроль (письмові відповіді на питання, виконання пошукових завдань; модульних контрольних робіт, виконання індивідуальних завдань);
- модульне тестування;
- проблемні питання;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- підсумковий контроль знань (екзамен).

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінювання здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ від 22.12.2024 р. № 6).

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74 -89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **РДИС** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **РНР** (до 70 балів): **РДИС = РНР + РАТ**.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Навчальний план підготовки бакалавра спеціальності 061 «Журналістика».
2. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3373>)
3. Опорні конспекти лекцій і їх презентації;
4. Підручники, навчальні посібники, практикуми.
5. Методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти;
6. Семестрові завдання для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни;
7. Матеріали поточного та підсумкового контролю (контрольні завдання до практичних занять; завдання на модульні контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : [підручник]. Київ :Видавничий центр «Академія», 2019. 344 с.
2. Завадська О.В. Феномен креолізованого тексту: актуальна проблема сучасних лінгвістичних досліджень. *Лінгвістичні дослідження*: Зб. наук. праць ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. 2019. Вип. 43. С.131–147.
3. Загнітко А. Лінгвістика тексту: Теорія і практика. [науково-навчальний посібник]. Донецьк : ДонНУ, 2019. 289 с.
4. Загнітко А. Теорія граматики і тексту : монографія [Текст]. Донецьк : Вид-во «Ноулідж» (Донецьке відділення), 2020. 480 с.
5. Кочан І. Лінгвістичний аналіз тексту. Київ : Знання, 2018. 423 с.
6. Михайленко В. М. Теорія твору й тексту:[навч. посібник]. Київ: ПАЛИВОДА, 2019. 256 с.
7. Мітчел С. Виробництво новин: телебачення, радіо, інтернет : [підручник]. Київ : Києво-Могилянська академія, 2018. 407 с.
8. Мовленнєві жанри в міжкультурній комунікації : [монографія] / авт. кол. :Р. Помірко, Ф. Бацевич, А. Паславська та ін. Львів : ПАІС, 2020. 280 с.
9. Павлюк Л. Знак, символ, міф у масовій комунікації. Львів : ПАІС, 2019.
10. Павлюк Л. Текст і комунікація: основи дискурсного аналізу. Львів : ПАІС, 2019. 76 с.
11. Павлюк Л. Риторика, ідеологія, персуазивна комунікація. Львів : ПАІС, 2019.168 с.
12. Радзівєвська Т. В. Текст як засіб комунікації. Київ : НАГ України; Ін-т української мови, 2018.194 с.

Додаткові:

1. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної генології : [навчальний посібник]. Київ: Видавничий центр «Академія», 2020. 248 с.

2. Ділі Дж. Основи семіотики. Львів : Арсенал, 2022. 232 с
3. Карпа І. Функціональні та прагматичні характеристики електронних текстів віртуальної комунікації [на матеріалі інформаційно-довідкового сервісу Yahoo!Answers] [Текст] : [монографія]. Дрогобич : Вид. від. ДДПУ ім. І. Франка, 2019. 158 с.
4. Пітерс Д. Д. Слова на вітрі : історія ідеї комунікації. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 302 с.
 5. Різун В.В., Мамалига А. І., Феллер М. Д. Нариси про текст : теоретичні питання комунікації і тексту. Київ : Видавн. ц-р «Київський університет», 2018. 335 с.
 6. Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальне явище : методологія, архітектоніка, варіативність. Київ : Видавн. ц-р «Київський університет», 2022. 392 с.
 7. Серажим К. С. Сучасні засоби репрезентації тексту (соціокомунікаційний аспект). Світ соціальних комунікацій:наук. журн. Київ : КиМУ, ДонНУ, 2018.Т. 2. С. 116–122.
 8. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ століття / [за ред. М. Зубрицької]. Львів : Літопис, 2022. 832 с.
 9. Яцимірська М. Г. Сучасний медіатекст: словник-довідник. Львів : ПАІС, 2019. 128 с.
 10. Форманова С. В. Інвективи в українській мові : дис. докт. філол. наук : 10.02.01 ОНУ імені І. І. Мечникова. Одеса, 2019. 450 с.

Інформаційні ресурси

11. <http://dspace.nbu.gov.ua/> (Наукова електронна бібліотека).
12. <https://docs.google.com/document/d/1sUBDV-gvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk> (Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою інтернет-ресурсів).
13. <http://www.cir.org>. (Columbia Journalism Review).
14. <http://www.fair.org>. (Fairness and Accuracy in Reporting).
15. <http://www.inter.ua/ua/> (Офіційний сайт ТРК «Інтер»).
16. <http://www.ifj.org>. (Міжнародна Федерація журналістів (IFJ – International Federation of Journalists)).
17. <http://www.ji.lviv.ua> (Незалежний культурологічний часопис «Ї»).
18. <http://www.mediachannel.org>. (Media Channel).
19. <http://mediaed.org>. (Media Education Foundation)
20. <http://www.mediakrytyka.info> («Медіакритика» – видання Інституту екології масової інформації ЛНУ ім. Івана Франка).
21. <http://www.presswise.org.uk>. («Press Wise Trust»).
22. <http://www.1plus1.net/> (Офіційний сайт ТРК «1+1»).
23. <http://post.semiotics.ru/> (Сайт семіотики).
24. <http://lamp.semiotics.ru/index.htm> (Семіотико-культурологічний журнал «Зелена лампа»).